

Verkiezingsprogramma 2016-2022

CONCEPT

“Een ander geluid”

GROENLINKS

Edam Volendam Zeevang

**BEKEN
KLEUR**

**GROEN
LINKS**

Verkiezingsprogramma 2016-2022 GroenLinks Edam-Volendam en Zeevang

Bij de tussentijdse gemeenteraadsverkiezingen op 18 november 2015 kiezen Edam-Volendam en Zeevang een nieuwe gemeenteraad voor de fusiegemeente. Deze raad zal aanblijven tot maart 2022. Vanwege die lange periode heeft GroenLinks geprobeerd haar standpunten zo duurzaam mogelijk te formuleren. Dit verkiezingsprogramma is het resultaat van een intensieve wisselwerking tussen de campagnecommissie, de leden en diverse maatschappelijke partners in Edam-Volendam en Zeevang. Aan dit programma kunt u ons houden voor de komende zes jaar!

Inhoudsopgave

Visie

Open en integer bestuur

Ruimtelijke ordening, huisvesting en natuur

Zorg en welzijn

Onderwijs

Cultuur, monumenten, recreatie en sport

Verkeer en vervoer

Arbeid, economie, toerisme en agrarisch ondernemen

Visie

Het toekomstbeeld van GroenLinks is een duurzame schone maatschappij, met een kringloop-economie in een gezonde leefomgeving, met aandacht voor de natuur en het welzijn van dieren; een samenleving waarin alle inwoners van de gemeente, jong en oud, zich maximaal kunnen ontplooiën en aandacht hebben voor elkaar.

In de lokale, kleinschalige en duurzame maatschappij van de toekomst:

- wordt de ruimte zuinig gebruikt en het open landschap en de natuur ontzien
- wordt energie lokaal opgewekt met een minimaal beroep op fossiele brandstoffen
- is er plaats voor decentrale initiatieven in de eigen kern
- wordt regionaal samengewerkt waar dat winst oplevert
- heerst een cultuur van openheid en tolerantie naar minderheden
- is de zorg voor elkaar goed georganiseerd
- wordt de betrokkenheid van alle inwoners vergroot door een open gemeentelijke organisatie die de burgers serieus neemt.

Voor GroenLinks staan drie principes buiten kijf in het bestuur van onze gemeente: democratie, openheid en integer handelen. Als die principes in het geding komen, gaat GroenLinks vragen stellen, protesteren, publiceren en actievoeren, totdat wij een bevredigend antwoord hebben gekregen.

Integriteit van bestuur

Voor burgemeester, wethouders en raadsleden is de gedragscode heilig, de letter en de geest. Zij moeten gevoelig zijn voor signalen uit hun omgeving rond vragen over deze drie principes. Ook als oppositiepartij kunnen wij daaraan bijdragen: door te publiceren in de media en zo nodig door inhoudelijke vragen te stellen aan het college. Vragen die voortkomen uit onze eigen gemeenschap en van onze eigen burgers. Wij vinden het belangrijk dat bestuurders en ambtenaren naar elkaar luisteren, elkaar feedback geven en het stokje van het beleid doorgeven aan nieuwe collega's en wethouders. Dit in plaats van iedere keer opnieuw het wiel proberen uit te vinden, of steeds voor elke nieuwe kwestie een extern onderzoeksbureau in te schakelen. Ons gemeentebestuur kan veel meer een lerende, zichzelf sturende organisatie zijn, trots op haar ambtenaren en beleidsvoorstellen, in plaats van telkens maar weer in de verdediging schieten of zich verschuilen achter een zoveelste uitgevoerd extern onderzoek als er iets mis gaat.

Dienstbaarheid aan de burgers

Burgers kampen vaak met een stroef of niet communicerende gemeente, en hun brieven of klachten worden wel bevestigd maar onvoldoende beantwoord of verholpen. Ze worden te vaak van het kastje naar de muur gestuurd en verliezen zo elk vertrouwen in gemeentebestuur en politiek. Tegelijkertijd wordt van onze burgers verlangd dat ze mondig zijn en hun eigen boontjes kunnen doppen; ze moeten kunnen vertrouwen op eigen kracht en zelforganisatie. Wij juichen dat toe: wij streven naar tijdige inspraak en eigen inbreng van burgers, organisaties en werkgroepen, maar dat vereist dat die inspraak ook serieus genomen wordt. GroenLinks wil dat het gemeentebestuur onderkent dat er een communicatieprobleem is en er echt aan gaat werken om tijdig en

oplossingsgericht te reageren op brieven en mails van burgers. Er moet een volgsysteem komen ("track & trace" zodat de burger via het internet kan zien bij welke afdeling zijn vraag terechtgekomen is en wanneer een reactie verwacht kan worden.

De burger is een volwaardige gesprekspartner in beleidszaken, geen 'onderdaan' die maar moet afwachten wat er in de achterkamertjes van de politiek wordt besloten. Wij zijn ervan overtuigd dat de gemeente nieuw beleid van onderaf tot stand moet brengen, samen met de ervaringsdeskundigen: de burgers die het echt aangaat.

Sociale structuur in de kernen

In Zeevang is van onderop een unieke structuur ontstaan: de dorpsraden. Deze dorpsraden zijn bij uitstek een middel om de belangen van de kleine kernen voor het voetlicht te krijgen. De structuur van dorpsraden past heel goed in de maatschappijvisie van GroenLinks. We willen dan ook dat de dorpsraden van de kleine kernen behouden blijven, mede om de sociale samenhang in die kernen blijvend te bevorderen. De bestaande dorpshuizen zijn door de gemeenschappen zelf opgebouwd. GroenLinks pleit voor behoud en ondersteuning en waar dat nodig blijkt ook support vanuit de gemeente voor nieuwe ontmoetingsplekken.

Veiligheid in de openbare ruimte

Uit enquêtes blijkt dat de burgers zich in Edam-Volendam en Zeevang veilig voelen in de openbare ruimten. Een garantie voor die veiligheid vereist een continue aandacht voor de inrichting van straten, pleinen en wegen. GroenLinks wil bevorderen dat alle inwoners aandacht hebben of krijgen voor hun directe leefomgeving. De gemeente kan hierin bijdragen door direct te reageren op signalen uit buurten en dorpen.

Culturele diversiteit

Eigenlijk zouden we het er anno 2015 niet meer over hoeven te hebben, maar het is nog steeds nodig. Onze gemeente bestaat uit mannen, vrouwen, hetero- en homoseksuelen, autochtonen en migranten, gezonde mensen en mensen met een beperking, ouderen en jongeren. Het is niet meer dan normaal dat de gemeentelijke organisatie een evenwichtige afspiegeling is van de bevolkingssamenstelling. De gemeente voert hiertoe een actief wervings- en selectiebeleid.

Burgerparticipatie

De beste manier om burgers te betrekken bij het democratisch proces is door initiatieven van onderop serieus te nemen. Burgerinitiatieven zijn een uitstekend middel voor directe democratie en kunnen het collegebeleid bijsturen als dat gebaseerd is op ondoordachte maatregelen en politieke compromissen. Sommige beslissingen in raadsvoorstellen gaan de hele gemeente aan of zijn gemoeid met veel geld, zoals bijvoorbeeld de dijkversterking, de gemeentelijke huisvesting en ingrijpende verkeersoplossingen. Deze onderwerpen moeten niet alleen in de gemeenteraad besproken worden, maar ook voorgelegd aan de bevolking.

Ambtelijke huisvesting

Voor GroenLinks is het belangrijk dat de huisvesting van de ambtelijke organisatie goed geregeld is, bijvoorbeeld door middel van een nieuw kantoor op een centrale en representatieve

locatie. Al jarenlang is deugdelijke huisvesting een heikel discussiepunt. Het huidige college heeft de situatie alleen maar slechter gemaakt. Met het afstoten van een goed kantoorgebouw en het laten voortbestaan van het ongezonde en slechte onderkomen aan de Mgr. Veermanlaan laat het bestuur de ambtenaren in de kou staan.

GroenLinks wil voorkomen dat de huisvesting van ambtenaren versnipperd raakt over teveel verschillende locaties.

Regionale samenwerking

De nieuwe taken die door het rijk aan de gemeentes zijn toebedeeld vormen zowel een uitdaging als een zorg. Door het aangaan van regionale samenwerkingsverbanden kan de gemeente op een goede manier deze taken uitvoeren en tegelijkertijd een hoog niveau van dienstverlening aan de burgers garanderen. GroenLinks is voorstander van het aangaan van lichte gemeenschappelijke regelingen voor jeugdzorg, thuishulp, gezondheidszorg, noodhulp, veiligheid, brandweer, milieutaken e.d.

GroenLinks is geen voorstander van verregaande integratie met de grote gemeentes Zaandam en Purmerend zoals recent bepleit door die gemeentes. De bestuurskracht van de gemeente Edam-Volendam en Zeevang is volgens ons voldoende om als zelfstandige gemeente te kunnen voortbestaan. Een fusie met Waterland willen we echter niet uitsluiten, omdat Edam-Volendam en Zeevang met die gemeente een logische geografische en sociale eenheid vormt.

Edam-Volendam zal door de fusie met Zeevang een groot grondgebied beslaan. Het grote landschappelijke gebied wordt gebruikt voor verschillende doeleinden. De open ruimte wordt in beslag genomen door de agrarische sector, door extensieve recreatie en natuur. De polder De Zeevang behoort tot het 'Natura 2000' gebied en bevat een groot deel natuurgebied (weidevogelgebied) dat beheerd wordt door Staatsbosbeheer. Het oostelijk van de N247 gelegen gebied is voor het grootste deel stiltegebied. In een goed beleid ten aanzien van ruimtelijke ordening worden de consequenties van wijzigingen in het ruimtegebruik uitvoerig gewogen. Open ruimte veranderen in stedelijk gebied is namelijk onomkeerbaar.

Woningen voor jongeren en senioren

In de afgelopen decennia, vanaf de jaren 50, is door opeenvolgende colleges driftig gebouwd.

Woonwijk na woonwijk werd uit de grond gestampt. Inmiddels naderen we een keerpunt. De dringende woningbehoefte van 'starters' neemt sterk af, dat blijkt uit de langzame verkoop van huizen en appartementen in de Broeckgouw in Volendam en in Waterrijk in Oosthuizen.

Bovendien zijn er in de bestaande voorraad volop woningen beschikbaar. De verkoop van met name de duurdere nieuwbouw gaat steeds moeizamer, want hypotheek worden niet meer zo gemakkelijk verstrekt als vroeger. Bestaande woningen worden langzamerhand een aantrekkelijk alternatief. Ook groeit om dezelfde reden de vraag naar betaalbare woningen en appartementen en naar huurwoningen. GroenLinks pleit met klem voor meer huisvesting specifiek gericht op jongeren en op senioren.

Behoud van het open landschap

GroenLinks ziet geen heil in de bebouwing van de Lange Weeren, samen met de Purmer het laatst overgebleven groene poldergebied binnen onze oude gemeentegrenzen. Bebouwing van de Lange Weeren kan alleen gemotiveerd worden vanuit de woningbehoefte voor de regio, maar daarvoor zijn goede alternatieven voorhanden rondom Amsterdam en dicht bij de stad. Bebouwing van de Lange Weeren zal waarschijnlijk leiden tot leegstand in de oudere nieuwbouwwijken van Volendam en Edam en is ook om die reden ongewenst. In de dorpskernen kan op kleine schaal gebouwd worden, bijvoorbeeld bij herbestemming van kavels. De lintbebouwing met doorkijkjes naar het achterland moet behouden blijven om de

landschappelijke aantrekkelijkheid van de kleine kernen te handhaven.

Dijkverzwaring

De Zuyderzeedijk is een monument: de oudste en mooiste dijk van Nederland. Nut en noodzaak van de dijkverzwaring langs de Markermeerkust van Schardam tot Katham, zoals die nu wordt gepresenteerd door HHNK, is volgens GroenLinks niet overtuigend aangetoond. Wij willen daarom dat de aanpak en het hele proces kritisch bekeken worden. Er moet meer aandacht komen voor nieuwe inzichten en innovatieve technieken, meer garanties om overlast tegen te gaan en schade te vergoeden. Een combinatie van pompen en dijkversterking wordt nu onderzocht bij Rijkswaterstaat. GroenLinks sluit zich aan bij de acties en vragen van de Zuyderzeedijk Alliantie.

Betrek inwoners

Ruimtelijke ordening is een proces van wikken en wegen, van passen en meten om de beschikbare ruimte zo efficiënt en zo eerlijk mogelijk te benutten en in te richten. Daarbij bedient de gemeente zich van een groot aantal spelregels, zoals bestemmingsplannen, om burgers, bedrijven en belangenorganisaties op hun aanspraak en plicht rond bestaande ruimte te wijzen. In dit spel vol regels, verordeningen en kleine lettertjes, bestaat altijd een kans dat de ene partij zich benadeeld voelt tegenover een andere partij. De individuele burger voelt zich vaak machteloos tegenover dat grote bedrijf of tegen de gemeente zelf en andersom kan een projectontwikkelaar gefrustreerd raken door een burgerinitiatief of actie van een werkgroep. GroenLinks wil zich op

dit gebied sterk maken voor een betere communicatie tussen alle partijen. Wat betekent zo'n bestemmingsplan nu in de praktijk op korte en langere termijn, wat staat er tussen de regels en wat zijn de gevolgen voor een buurt of voor een groep van ondernemers? Door burgers tijdig bij de planontwikkeling te betrekken en actief voor te lichten kunnen we de kwaliteit van de ruimtelijke ordening verhogen en het draagvlak vergroten. De laatste tijd zijn hierin veel kansen gemist. Bij verschillende belangrijke bestemmingsplannen, zoals Korsnässterrein, Oude Kom van Volendam en herindeling Zeestraat/Europaplein heeft de gemeente zich te weinig aan bewoners en belanghebbenden gelegen laten liggen. Daarbij is te weinig oog geweest voor de impact van de plannen op buurt, bewoners en ondernemers. Hierdoor is onnodige vertraging en frustratie ontstaan. Veel onbegrip en wrevel had voorkomen kunnen worden door eerder en vaker het gesprek aan te gaan. Inspraak en ideeën van onderop verdienen veel meer invloed en verhogen de kwaliteit van de plannen.

Ontlasting Julianaweg

GroenLinks gaat akkoord met de derde ontsluitingsweg in Edam-Volendam (van de N247 naar de Dijkgraaf Poschlaan), omdat deze ontsluiting verkeer weg zal nemen van de drukke Singelweg en Julianaweg. GroenLinks wil dat de weg op een landschappelijke manier wordt ingepast, in het midden van het weiland en afgeschermd met lintbeplanting. Het tracé moet vooraf onderwerp zijn van een inspraakronde. Bij aansluiting op de Dijkgraaf Poschlaan moet aandacht zijn voor zo min mogelijk verstoring van het natuurpark ten oosten van die weg. GroenLinks vraagt ook onderzoek naar de gevolgen van de ontsluitingsweg voor de verkeersstroom over de Zuidpolderlaan. Eventueel moeten ook aan de Zuidpolderlaan aanpassingen gedaan worden met het oog op de veiligheid van het langzaam verkeer richting de Molenbuurt en de school De Trimaran.

Groen en bomen

Een leefomgeving met veel groen heeft een bewezen positief effect op het welbevinden van mensen. GroenLinks vindt dat bij de inrichting van nieuwe buurten meer aandacht moet komen voor bomen en gras, in plaats van stenen en tegels. Ook bij het onderhoud van gemeentelijk groen moet het behoud van kenmerkende bomen voorop staan en zouden inwoners voorgelicht moeten worden over het belang van een groene omgeving. Kap van bomen om de onderhoudskosten te minimaliseren wijzen wij sterk af naast het ongezond gebruik van verdachte bestrijdingsmiddelen voor groenonderhoud.

Milieu en duurzaamheid

GroenLinks verwacht van de gemeente meer ambitie op het gebied van duurzaamheid en elektrische voertuigen voor het gehele wagenpark van de gemeente. Wij willen dat er zonnepanelen geïnstalleerd worden op alle gemeentelijke gebouwen. De gemeente kan daardoor een kanteling bewerkstelligen in de inzet van duurzame energie door inwoners. Kansen liggen er ook bij de bouw van nieuwe wijken. In de nog te bouwen woningen van de Broeckgouw moet het maximum gedaan worden om energiebesparing te bereiken. De nieuwe wijk aan de Keetzijde in Edam zou een voorbeeldproject kunnen worden ten aanzien van duurzaamheid bijvoorbeeld door het gebruik van in de daken geïntegreerde zonnepanelen. Edam-Volendam staat in de onderste helft van de gemeentes gerangschikt naar de GDI, de Gemeentelijke Duurzaamheidsindex (plaats 263 van 408 gemeenten, 2014). Dat kan veel beter! GroenLinks wil dat de gemeente in het nieuwe Omgevingsbeleidsplan zich concrete doelen stelt ten aanzien van de zestien criteria waaruit de GDI is opgebouwd, zoals waterkwaliteit, luchtkwaliteit, natuur, energieverbruik en grondstoffengebruik. Door op elk van de onderdelen de huidige situatie te analyseren en ambities te formuleren kan onze gemeente een duurzaamheidsimpuls krijgen. GroenLinks zal hierin het voortouw nemen.

Materiële welvaart is belangrijk, maar volgens GroenLinks is welzijn belangrijker. Alle inwoners van de gemeente behoren toegang te hebben tot welzijnszorg die voldoet aan hun behoeften en waarbij men deel kan nemen aan culturele activiteiten. Culturele voorzieningen, zoals musea, theaters, monumentendagen en muziekkuitvoeringen kunnen niet altijd volledig commercieel blijven bestaan en verdienen daarom meer ondersteuning door middel van subsidies of hulp vanuit de gemeente. De gemeente kan als overkoepelend orgaan het overleg tussen cultureel werkers, docenten en kunstenaars in kleinschalige netwerken coördineren en op een hoger plan brengen. Extra aandacht blijft nodig voor specifieke doelgroepen in de samenleving waaronder jongeren, immigranten, ouderen en groepen die zich emanciperen in de samenleving zoals vrouwen, gehandicapten, allochtonen en homoseksuelen.

Integraal beleid in zorg

Het sociale domein (de zorg) moet vorm gegeven worden vanuit verschillende portefeuilles. Sociale onderwerpen raken bijvoorbeeld ook aan woningbouw en veiligheid. Als de mensen bij de gemeente komen, moeten ze op alle vragen een deskundig antwoord kunnen krijgen en niet worden weggestuurd voor een volgende afspraak. Door de transities en de invoering van de participatiemaatschappij is de noodzaak om tot een integraal beleid te komen vergroot.

Voorzichtig met kortingen in de zorg

Onder een goed en evenwichtig zorgaanbod verstaat GroenLinks die zorg waarbij genoeg aandacht is voor verschillende niveaus van zorgvraag en behandeling. Een integrale en professionele zorgbehandeling vraagt om inzet, communicatie en voldoende tijd van en met vakkundige zorgaanbieders. Een zorgvraag, op welk niveau dan ook, kan niet simpelweg afgedaan worden per brief. In de komende jaren pleit GroenLinks voor de tijdelijke inzet van extra middelen, totdat duidelijk is wat de gevolgen zijn van de kortingen die de rijksoverheid oplegt.

Speciale aandacht

Speciale aandacht vraagt GroenLinks voor groepen inwoners die extra zorg vereisen zoals dementerende ouderen, gehandicapten en kinderen die opgroeien in een moeilijke thuissituatie. Alle doelgroepen moeten de zorg krijgen die nodig is, er mag geen concurrerend onderscheid tussen verschillende zorgvragers ontstaan. Hierin heeft de gemeente een belangrijke

taak, het waarborgen van geboden zorg.

Sociale firma

De inkrimping van de sociale werkvoorziening (De Baanstede) baart GroenLinks veel zorg. Naar schatting kan 25% van de mensen met een arbeidsbeperking niet gedetacheerd worden bij een reguliere werkgever. Voor die mensen moet de voorziening van beschut werken in stand blijven. GroenLinks spoort de gemeente aan om een voorbeeldfunctie te vervullen op het gebied van sociale werkvoorziening. GroenLinks wil een sociale firma in onze gemeente waar mensen (die door hun beperking niet aan de slag kunnen bij een commerciële werkgever) in een beschermde omgeving kunnen werken. Wij denken daarbij bijvoorbeeld aan een koffie/broodjeszaak/taartenbakkerij, die onder begeleiding gedreven wordt door mensen met een arbeidsbeperking in combinatie met een winkel/atelier gericht op kunstnijverheid en verkoop van ambachtelijke producten. De inzet moet zijn dat dergelijke sociale firma's op den duur op eigen benen kunnen staan. Ondersteuning door mensen met horeca-ervaring is daarbij een vereiste.

Vrijwilligers ondersteunen

In het welzijnswerk spelen vrijwilligers een cruciale rol. Het zijn deze vrijwilligers die voor een groot deel de kar trekken bij activiteiten van verenigingen of bij spraakmakende culturele evenementen zoals Koningsdag en Monumentendag. Deze inzet heeft meer ondersteuning door een gemeentelijk actief beleid in ambtelijke bijstand en waar nodig met subsidies. Ook het vrijwilligerswerk in de mantelzorg voor

ouderen en hulpbehoevenden wordt steeds belangrijker en zelfs onontbeerlijk, gelet op de transitie in de zorg met daarin de nadruk op eigen kracht en netwerkversterking van de individuele burger. De gemeente heeft een belangrijke stimulerende en faciliterende rol in het samenbrengen van de verschillende belangenorganisaties in het welzijnswerk. Daarbij is het nodig om vooraf concrete doelen te stellen, en van tijd tot tijd te controleren of die gehaald worden. De gemeente kan vrijwilligerswerk concreet ondersteunen door vrijwilligers af en toe in het zonnetje te zetten en door advies bij aanvraag van vergunningen en subsidies.

Ouderen

Regelmatig overleg met ouderenorganisaties zoals

de seniorenraad is essentieel. De seniorenraad moet uitgebreid worden met inwoners van de Zeevang. De gemeente kan daarmee optimaal gebruik maken van de levenswijsheid en de ongebonden originele ideeën van ouderen die een groeiend en vitaal onderdeel van de maatschappij van de toekomst vormen. Ideeën en voorstellen van de seniorenraad, zoals de seniorenbus, worden vertaald naar concreet beleid. Zowel in de koop- als de huursector is er aandacht voor geschikte huisvesting voor ouderen waaronder aangepaste huizen en domotica. In het licht van de participatiemaatschappij pleit GroenLinks, waar mogelijk, voor integratie van seniorenwoningen in wijken met jongeren en gezinnen.

ONDERWIJS

Het onderwijs in onze gemeente is over het algemeen goed te noemen. Naast dertien scholen voor basisonderwijs in Edam-Volendam, vijf openbare basisscholen in de Zeevang en één school voor speciaal onderwijs heeft onze gemeente twee grote onderwijsinstellingen voor voortgezet onderwijs: het Don Bosco-College en de Triade. De laatste twee instellingen hebben naast een lokale ook een regionale functie. Het onderwijsaanbod voor de jeugd in onze gemeente is daarmee bijzonder compleet. Toch blijft er nog wel wat te wensen over, met name in de kom Volendam.

Diversiteit in het onderwijsaanbod

In Volendam maken alle scholen deel uit van de SKOV, de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam: één bestuur, één soort onderwijs. De ouders in Volendam missen een keuzemogelijkheid. Er valt maar één soort onderwijs te kiezen, namelijk katholiek onderwijs. Per school zijn er weliswaar lichte (cultuur)verschillen, maar ook daarin heb je als ouder geen keuze: de SKOV bepaalt op welke school je kind terecht komt. Wij vinden dat niet meer van deze tijd. GroenLinks wil dat ook in de kom Volendam ouders een bewuste keuze kunnen maken uit meerdere “smaken”, zowel qua soort onderwijs als qua school, gebouw, team, locatie. De gemeente heeft dat niet voor het zeggen, maar zou daar veel meer invloed op kunnen uitoefenen. Wij pleiten voor diversiteit in het onderwijsaanbod: openbaar onderwijs naast confessioneel onderwijs en andere onderwijsvormen bijvoorbeeld Dalton, Montessori

en/of Vrije school. Kinderen moeten zich kunnen ontwikkelen, elk op zijn of haar niveau en in welke vorm dan ook. Ga als gemeente met de SKOV in overleg om te streven naar een ander systeem van leerlingenplaatsing, zodat ouders ook in Volendam zelf kunnen kiezen welke school hun kinderen gaan bezoeken.

Onderwijshuisvesting

De bevolking van de gemeente zal nog licht groeien omdat nieuwe wijken zoals de Broeckgouw en Waterrijk jonge gezinnen aantrekken die mettertijd kinderen krijgen. Daarna zal de bevolking zich stabiliseren en het aantal schoolgaande kinderen afnemen. De gemeente moet bij de bouw van nieuwe scholen rekening houden met deze onafwendbare demografische ontwikkelingen, op een gegeven moment is nieuwbouw geen adequate oplossing meer voor leerlingenhuisvesting.

Wijkfunctie van scholen

GroenLinks wil in de oude kern Volendam een voorziening voor lager onderwijs behouden. De SKOV bezint zich op sluiting van de St. Jozefschool in de Oude Kom met als argument dat het totale leerlingenaantal binnen Volendam terug loopt. Maar de Jozefschool is juist een van de weinige scholen die een groeiend aantal kinderen trekt vanwege de bevolkingsontwikkeling in het centrum. GroenLinks betreurt dat een beslissing om bepaalde schoollocaties te sluiten alleen gebaseerd wordt op de kosten van gebouwonderhoud. Ook de wijkfunctie van de school moet erbij betrokken worden. In de kernen van Zeevang streven we naar handhaving van een basisschool in elke kom. Als het toch niet haalbaar blijkt, pleiten wij voor een schoolbus die kinderen samenbrengt op een centrumschool, om daarmee kwalitatief hoogstaand basisonderwijs te handhaven ook in dun bevolkte gebieden.

Vakgericht technisch onderwijs

De vraag naar goede vakmensen en technici neemt weer toe, hoewel de belangstelling van jongeren voor techniek te wensen overlaat en het onderwijs niet altijd de technische aanleg van kinderen stimuleert. GroenLinks pleit ervoor dat technisch onderwijs, zoals binnen onze gemeente op de Triade, voldoende aandacht en ontplooiingsmogelijkheden krijgt. Er is in de gemeente een levendige bedrijfscultuur met veel bouw- en installatiebedrijven. Daarnaast zijn er veel industriële ondernemingen en internationaal toonaangevende productiebedrijven die graag jongeren in dienst nemen met een hoogwaardige technische opleiding. Een goede afstemming tussen de Triade en het VMBO-onderwijs aan het Don Bosco-college is gewenst.

CULTUUR, MONUMENTEN, RECREATIE EN SPORT

Zowel Edam-Volendam als Zeevang hebben een rijke culturele traditie die per kern haar eigen karakter heeft. Een aanzienlijk aantal monumentale gebouwen siert onze gemeente, vooral in het beschermde stadsgezicht van Edam. Daarnaast kent de gemeente een ruim aanbod van culturele tradities en gebruiken zoals de Kaasmarkten, de Volendammer Dag, de Waterdag, Kaaspop, het Singelfestival, het Klaphekkfestival, de visafslag, de historische scheepswerven, de exposities in de Grote Kerk in Oosthuizen, teveel om op te noemen. Ook zijn verschillende culturele verenigingen actief, zoals toneel-, zang- en historische verenigingen, tamboercorpsen, enz. Sommige sportverenigingen en amateur popartiesten behoren tot de beste van Nederland. Deze rijkdom moet gekoesterd en bevorderd worden, en waar nodig met subsidies ondersteund.

Behoud van cultureel erfgoed

Het behoud van ons culturele en historische erfgoed vereist actieve bescherming van beeldbepalende en monumentale panden en historisch waardevolle interieurs in de gemeente en van ons stads- en dorpsgezicht, niet alleen door voorschriften en verboden, maar ook door voldoende subsidie. Voor panden in gemeentelijk eigendom heeft de gemeente een bijzondere verantwoordelijkheid. Niet alle monumentale panden in eigendom van de gemeente moeten verkocht worden. GroenLinks vindt dat de Speeltoren in Edam, inclusief de aangrenzende tuin

een publieke functie moet krijgen en houden.

Nieuwe culturele initiatieven

De laatste jaren worden vanuit de bevolking en de middenstand nieuwe initiatieven ontplooid, zoals het opzetten van een brocante- en antiekmarkt, een streekvoedingsmarkt, kleinschalige muziekuitvoeringen, hardloophwedstrijden t.b.v. goede doelen etc. GroenLinks vindt dat dergelijke waardevolle initiatieven stimulering vanuit de gemeente verdienen in plaats van beperkt en ontmoedigd te worden door onnodige regelgeving.

Sociale samenhang in de wijk

Club- en Buurthuiswerk moet niet alleen gericht zijn op vermaak maar heeft primair een sociale functie. Door het vitaal houden van ontmoetingscentra voor jongeren, ouderen en verenigingen in alle kernen kan de gemeente een grote bijdrage leveren aan de leefbaarheid. In Volendam vervult de PX deze rol. In Edam kan de Singel een essentiële schakel zijn in het sociale netwerk. In de Zeevang is het van belang de sociaal-culturele rol van de dorpshuizen te stimuleren. GroenLinks pleit voor een actief dorpshuizenbeleid waarmee de sociale functie van deze voorzieningen in de gemeente op de kaart gezet wordt.

Amateursport en gezondheid

De landelijk prominente rol van verschillende sportverenigingen van onze gemeente is ongekend. Over het algemeen hebben deze verenigingen voldoende eigen kracht en professionaliteit om zichzelf verder te ontwikkelen. De gemeente kan wel een faciliterende rol vervullen in de zin van voorzieningen en bestuurlijke aandacht (bijvoorbeeld huldigingen). Maar de aandacht van de gemeente moet zich vooral richten op de amateursport. Bij amateursport moet de aandacht

liggen op gezondheidsbevordering en sociale ontwikkeling. De stem van de amateursporter moet gehoord worden. Voor de kleinere kernen kan een combinatie van functies in één gebouw een oplossing zijn.

Natuurexcursies

GroenLinks is voorstander van de aanleg en het onderhoud van natuurwandelpaden (boerenlandpaden) in de weilanden ten noorden van Edam die een speciale beschermingsstatus genieten in het kader van Natura 2000. GroenLinks wil samen met de provincie Noord-Holland en het Recreatieschap kijken hoe recreatief wandelen binnen dit gebied mogelijk is, met uiteraard aandacht voor de speciale status ervan.

Als recreatief wandelen eenmaal realiseerbaar blijkt, kunnen Edam, Oosthuizen en Warder mogelijk een rol gaan vervullen als uitvalsbasis voor ecotoerisme. Ook vraagt GroenLinks aandacht voor het stimuleren van natuurexcursies in en buiten de gemeente. Door middel van deze excursies krijgt het grote publiek meer waardering en aandacht voor de eigen leefomgeving zodat deze vervolgens beter beschermd blijft en kan bijdragen aan het welzijn van de burger in ruime zin.

Niet alleen het forensenverkeer dat de gemeente in en uit rijdt, maar ook de dagelijkse activiteiten van inwoners leiden tot veel lokaal verkeer. Ouders brengen hun jongere kinderen doorgaans met de auto naar school, boodschappen worden gedaan, familie moet worden bezocht en in onze vrije tijd maken we een ritje met de auto over de dijk. Ook in onze gemeente zijn de laatste jaren tijdens de spitsuren lange files te zien. De gemiddelde inwoner is eigenlijk een beetje verslaafd geraakt aan de auto. Sommige van onze buurten lijken eerder op een grote parkeerplaats dan op woonwijken. In onze gemeente komt de auto duidelijk op de eerste plaats. Het langzame verkeer heeft nog een lange achterstand in te halen.

Langzaam verkeer

GroenLinks wil het fietsen en het wandelen aantrekkelijker en veiliger maken zodat mensen voor de korte afstand vaker de auto laten staan. Wij willen de voetganger en de fietser veel meer voor laten gaan. Denk daarbij aan voorrang voor fietsers op alle rotondes, goede en overdekte fietsenstallingen bij scholen, supermarkten en bushaltes. Bij de Havenhof moet hoognodig een overdekte fietsenstalling komen. GroenLinks heeft al lang geleden een plan gemaakt voor een scholenroute voor de fiets. Dit fietsnetwerk voor scholieren is niet alleen bestemd voor leerlingen van de lagere school, maar ook voor de middelbare school. Delen van het plan zijn inmiddels uitgevoerd maar de laatste jaren stokt de realisatie van de eindfase. Er komt een fietspad langs de N244 naar Purmerend. GroenLinks maakt zich sterk voor een goede aansluiting van dit fietspad op de bestaande fietspaden.

Voetgangers en oversteekplaatsen

Recent zijn de oversteekplaatsen in onze gemeente onderzocht. Zijn ze veilig genoeg? Is er voldoende verlichting? (Vaak zijn de oversteekplaatsen onvoldoende verlicht waardoor de automobilist niet ziet dat er iemand wil oversteken). Zijn er stoplichten nodig? Zijn ze ook geschikt voor slechtzienden? GroenLinks is tegen het onnodig verwijderen van V.O.P.'s zoals in 2014 door de gemeente werd uitgevoerd. Speciale aandacht vragen wij voor onoverzichtelijke verkeerssituaties zoals bij de Zuidpolderlaan en de Broekgouwstraat. De Baandervesting wordt autovrij. Zij wordt samengevoegd met de rest van de vesting. Heel de Vesting!

Dijk autovrij

Op de dijk in Volendam is de overlast van de bussen, na jaren van gesteggel en irritatie, dan eindelijk een stuk verminderd. Dit is in nauwe samenwerking met de werkgroepen Noordeinde en Zuideinde tot stand gekomen. Het parkeerterrein aan de Parallelweg is provisorisch opgeknapt en er wordt goed gebruik van gemaakt. De toerist wandelt van daar naar het toeristisch centrum. Er is altijd beweerd door dijkondernemers en de politiek dat de afstand te groot zou zijn, maar deze mensen blijken te genieten van een wandeling over het Noordeinde. Wat echter nog ontbreekt zijn een duidelijke bewegwijzering naar het parkeerterrein, een goede opgang naar het Noordeinde en de realisatie van openbare toiletten in een vast gebouw. Dit parkeerterrein heeft nog enkele aanpassingen nodig. Er is nog werk in uitvoering voor de werkgroepen in samenspraak met de gemeente.

Geen weg onderlangs

Het plan om bij het Noordeinde in Volendam een weg onderaan de dijk neer te leggen (naar het parkeerterrein achter Hotel Spaander), is volledig in tegenspraak met de ingezette koers van de gemeente om vlak buiten het oude centrum te laten parkeren. De parkeerterreinen Parallelweg en Marinapark lenen zich namelijk uitstekend voor een dergelijk parkeerbeleid. De weg onderlangs zou een dramatisch verlies van de eenheid van water, dijk en bebouwing aan het Noordeinde betekenen en een ernstige aantasting van de monumentale status van de dijk. Het project wordt als meekoppelproject met de dijkverzwaring

gepresenteerd; onze gemeente zal een aanzienlijk bedrag moeten bijleggen om een weg te realiseren die in de verste verte geen algemeen belang dient.

Integrale aanpak parkeren

Tot nu toe is de parkeerproblematiek in de oude centra van Edam, Volendam en Oosthuizen vooral ad-hoc benaderd. Steeds weer ontstaat er discussie over enkele straten, terwijl de oplossing gevonden kan worden in een integraal plan van aanpak, voor de hele stad of het dorp. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de verkeersproblematiek rond het Europaplein, wat feitelijk het hele gebied tussen de Aalstraat tot Calkoengracht behelst. Wij zijn voorstander van een kleinschalige herinrichting van het Europaplein met een autovrije ruimte vanaf de dijk tot de PX, het betrekken van de parkeergarage Havenhof bij het oplossen van de parkeerproblematiek en het uitgeven van terrasvergunningen voor het plein. Inspraak door omwonenden en ondernemers is fundamenteel onderdeel van opzet en uitvoering van het verdere herinrichten. Het plein kan ruimte bieden aan evenementen en recreatie waarvoor op

de dijk geen ruimte is. In Edam is veel meer mogelijk met een reeks van suggesties voor parkeren waar onder andere Oud-Edam een analyse van gemaakt heeft. GroenLinks pleit voor een onderzoek naar betaald parkeren in de oude centra van Edam en Volendam.

Geen zwaar verkeer door de dorpen

Niet alleen de landbouwers maar ook het vrachtvervoer en de pakketdiensten rijden met vrachtwagens die te groot zijn voor de kleinschalige wegen van de Zeevang. De doorgang van extreem grote landbouwvoertuigen door de dorpskernen van de Zeevang moet aan banden gelegd worden. De ondergrond is niet geschikt voor zwaar verkeer en de wegen zijn te smal voor de brede voertuigen. GroenLinks is voorstander van het stellen van maxima aan de tonnages van het vrachtvervoer en wil meer aandacht voor de maximum snelheid van 30 km per uur die op veel plaatsen geldt. Waar nodig moet men wegen herprofilen om de maximumsnelheid te beperken.

De gemeente Edam-Volendam staat bekend om haar ondernemerszin en huisvest daardoor binnen haar grenzen een groot aantal kleine, middelgrote, tot grote en internationaal opererende bedrijven. Er is ook veel aandacht voor innovatie, zowel in de viskweek en visverwerking als in de bouw en de grotere industriële bedrijvigheid. GroenLinks wil deze bedrijvigheid verder stimuleren door aandacht te vragen voor duurzaamheid in de bedrijfsvoering. Daarbij is belangrijk om niet alleen het bedrijfsproces zelf te betrekken maar ook de effecten op het milieu, de overlast en de mate waarin belastende verkeersbewegingen door de gemeente in stand worden gehouden.

Revitaliseren van bedrijventerreinen

Zolang het industrieterrein Baansteer (Purmer-Noord) er nog vrijwel ongebruikt bij ligt, is het niet noodzakelijk om de bedrijventerreinen van Volendam, Edam en Oosthuizen uit te breiden. GroenLinks is groot voorstander van revitalisering van die bedrijventerreinen, waarvan een flink aantal slechts gebruikt wordt als opslagplaats en geen positief effect heeft op de werkgelegenheid in de gemeente. Vestiging van nieuwe bedrijven op nauwelijks gebruikte locaties kan de economische potentie van de gemeente ten goede komen.

Verplaatsing naar Baansteer-Noord

Het industrieterrein Julianaweg ligt vanwege de nabijheid van woonwijken en de positie achterin de gemeente bijzonder ongunstig. Al het zware verkeer moet door of direct langs woonwijken in de gemeente, hetzij over de Julianaweg hetzij over de Dijkgraaf de Ruiterlaan. Bedrijven die veel

verkeer aantrekken of overlast veroorzaken die zouden beter zich kunnen vestigen in de regio. Het bedrijventerrein Julianaweg kan waar mogelijk herontwikkeld worden voor woningbouw. GroenLinks pleit voor een actief en stimulerend beleid om ondernemingen te overreden hun vestiging te verplaatsen naar het industrieterrein Baansteer.

Platform geluidsoverlast

Enkele industriële ondernemingen op het industrieterrein Julianaweg en aan de Hyacinthenstraat in woonwijk Munnickenveld in Volendam produceren tijdens de nachtelijke uren geluid dat in de wijde omgeving gehoord wordt. Hoewel de intensiteit van dit geluid doorgaans de normen niet overschrijdt, wordt het vanwege de frequentie als uitermate hinderlijk ervaren door omwonenden. Ook de horecagelegenheden op de dijk in Volendam bezorgen de bewoners in de nabije omgeving een aanzienlijke overlast. Hier is handhaving belangrijk. GroenLinks pleit daarnaast

voor een gemeentelijk platform waarin bewoners en vertegenwoordigers van de betreffende industrieën en horeca-zaken op regelmatige en constructieve basis de problematiek bespreken en waar nodig maatregelen kunnen treffen.

Beheersing toeristenstroom

GroenLinks is voor diversiteit van het toeristisch aanbod, zowel gericht op massaal consumptietoerisme waar de infrastructuur dat toelaat, als ook op individueel en actief toerisme. De extreem grote riviercruiseschepen (behalve die van de Zonnebloem en Rode Kruis) horen niet langer in de haven van Volendam, vanwege aantasting van het karakteristieke aanzicht van de haven als op het uitzicht naar het Markermeer. De aanwezige potentie voor ecotoerisme in onze

gemeente wordt onvolledig benut. Bij de inrichting van de openbare ruimte moet de gemeente ook het belang van lange-afstandsfietzers en wandelaars meenemen. Zo is GroenLinks voorstander van het treffen van een voorziening voor wandelaars om de zeesluis in Edam te passeren

Duurzaam ondernemerschap

GroenLinks wil agrarische ondernemers die overgaan naar biologische landbouw zoveel mogelijk stimuleren. Waar de gemeente de mogelijkheden heeft, bijvoorbeeld in de ruimtelijke ordening, moeten die zeker benut worden. Bio-industrie kan niet toegestaan worden. De agrarische activiteiten dienen grondgebonden te zijn.

